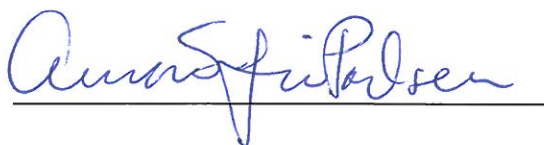

Bornholms Energi og Forsyning Holding A/S

Skansevej 2
3700 Rønne
CVR-nr. 31 81 62 11

Årsrapport for 2016

Årsrapporten er fremlagt og godkendt på selskabets
ordinære generalforsamling den

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Annsfrithildsen", is written over a horizontal line.

dirigent

Indholdsfortegnelse

	Side
Påtegninger	
Ledelsespåtegning	1
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	3
Ledelsesberetning	
Selskabsoplysninger	6
Koncernoversigt	7
Hoved- og nøgletal	8
Ledelsesberetning	9
Koncern- og årsregnskab	
Anvendt regnskabspraksis	12
Resultatopgørelse 1. januar - 31. december 2016	23
Balance 31. december 2016	24
Egenkapitalopgørelse	28
Pengestrømsopgørelse 1. januar - 31. december 2016	30
Noter til årsrapporten	31

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016 for Bornholms Energi og Forsyning Holding A/S.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 og resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter samt af koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Der er væsentlig usikkerhed vedrørende den beløbsmæssige størrelse af den udskudte skatteforpligtelse i dattervirksomhederne Bornholms Spildevand A/S, Bornholms Vand A/S og Bornholms Varme A/S, der kan henføres til de skattemæssige indgangsværdier på selskabernes materielle anlægsaktiver samt den hertil hørende opkrævningsret hos forbrugerne. Der henvises til note 1 herom.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Rønne, den 24. april 2017

Direktion

Rasmus Sielemann Christensen
adm. direktør

Claes Leisgaard Graff
direktør

Ledelsespåtegning

Bestyrelse

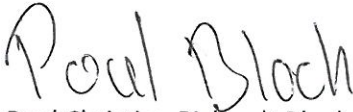
Lars Bentzon Goldschmidt
formand

Ulla Röttger

Bjarne Carsten Westerdahl

Poul Christian Richardt Bloch
medarbejderrepræsentant

Betina Gourvan Haagenen
næst formand

Bo Thrane Haxthausen

Carsten Raad Petersen

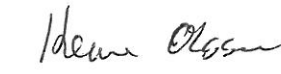
Jørn Hansen Westh
medarbejderrepræsentant

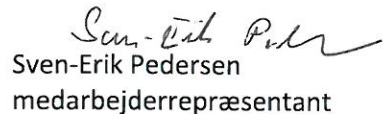
Linda Kofoed Persson

Brian Kofoed

Kenn Rahbek Olsson
medarbejderrepræsentant

Sven-Erik Pedersen
medarbejderrepræsentant

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejeren i Bornholms Energi og Forsyning Holding A/S

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Bornholms Energi og Forsyning Holding A/S for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Fremhævelse af forhold i regnskabet

Vi henleder opmærksomheden på note 1 i årsregnskabet, som beskriver den usikkerhed der er omkring den beløbsmæssige størrelse af den udskudte skatteforpligtelse i dattervirksomhederne Bornholms Spildevand A/S, Bornholms Vand A/S og Bornholms Varme A/S, der kan henføres til de skattemæssige indgangsværdier på selskabernes materielle anlægsaktiver samt den hertil hørende opkrævningsret hos forbrugerne. Vores konklusion er ikke modificeret vedrørende dette forhold.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Aarhus, den 24. april 2017

ERNST & YOUNG
Godkendt Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 30 70 02 28

Claus Dalager
statsaut. revisor

Thomas Riis
statsaut. revisor

Selskabsoplysninger

Selskabet	Bornholms Energi og Forsyning Holding A/S Skansevej 2 3700 Rønne Telefon: 5690 0000 Hjemmeside: www.beof.dk CVR-nr.: 31 81 62 11 Regnskabsperiode: 1. januar - 31. december Hjemsted: Bornholm
Bestyrelse	Lars Bentzon Goldschmidt, formand Betina Gourvan Haagensen, næstformand Linda Kofoed Persson Ulla Röttger Bo Thrane Haxthausen Brian Kofoed Bjarne Carsten Westerdahl Carsten Raad Petersen Kenn Rahbek Olsson, medarbejderrepræsentant Poul Christian Richardt Bloch, medarbejderrepræsentant Jørn Hansen Westh, medarbejderrepræsentant Sven-Erik Pedersen, medarbejderrepræsentant
Direktion	Rasmus Sielemann Christensen, adm. direktør Claes Leisgaard Graff, direktør
Revision	Ernst & Young Godkendt Revisionspartnerselskab Værkmestergade 25 8100 Aarhus C

Koncernoversigt

Moderselskab

Bornholms Energi og Forsyning
Holding A/S
Nom. DKK 10.001.000

Konsoliderede dattervirksomheder

100% Bornholms Energi A/S
Nom. DKK 1.000.000

100% Bornholms El-Produktion A/S
Nom. DKK 5.000.000

100% Bornholms El-Net A/S
Nom. DKK 10.000.000

100% Bornholms Energi og Forsyning
A/S
Nom. DKK 502.000

100% BOKRAFT A/S
Nom. DKK 1.000.000

100% Bornholms Vand A/S
Nom. DKK 5.000.000

100% Bornholms Varme A/S
Nom. DKK 500.000

100% Bornholms Spildevand A/S
Nom. DKK 10.000.000

Hoved- og nøgletal

Set over en 5-årig periode kan selskabets udvikling beskrives ved følgende hoved- og nøgletal:

	Koncern				
	2016	2015	2014	2013	2012
	t.kr.	t.kr.	t.kr.	t.kr.	t.kr.
Hovedtal					
Nettoomsætning	384.337	364.611	390.856	406.491	372.224
Resultat af ordinær primær drift	35.966	40.670	30.830	26.933	24.354
Resultat af finansielle poster	-18.327	-18.799	-23.697	20.177	-18.615
Årets resultat	12.873	7.339	17.348	17.689	15.979
Balance					
Balancesum	3.128.227	2.945.393	2.725.745	2.810.943	2.655.040
Investering i materielle anlægsaktiver	-291.581	-201.279	-159.030	-193.003	-178.450
Egenkapital	1.894.165	1.873.638	1.875.652	1.856.769	1.838.266
Nøgletal					
Overskudsgrad	9,4%	11,2%	7,9%	6,6%	6,5%
Afkastningsgrad	1,2%	1,4%	1,1%	1,0%	1,8%
Soliditetsgrad	60,6%	63,6%	68,8%	66,1%	69,2%
Forrentning af egenkapital	0,7%	0,4%	0,9%	1,0%	1,7%

Nøgletallene er udarbejdet i overensstemmelse med Finansforeningens "Anbefalinger og Nøgletal 2015". Der henvises til definitioner i afsnittet for anvendt regnskabspraksis.

Ved ændring af anvendt regnskabspraksis og væsentlige fejl er der foretaget tilpasning af sammenligningstal for 2015, mens sammenligningstal for 2012 til 2014 er ikke tilrettet. Der henvises til omtale heraf i afsnittet for anvendt regnskabspraksis.

Ledelsesberetning

Koncernens væsentligste aktiviteter

Med virkning fra 1. januar 2016 blev den nye koncern etableret ved en fusion mellem det tidligere Østkraft Holding A/S og Bornholms Forsyning A/S.

Koncernen er en multiforsyningsvirksomhed, der er 100% ejet af Bornholms Regionskommune. Koncernens formål er at drive henholdsvis el- og varmeproduktionsvirksomhed, elnetvirksomhed, el-handelsvirksomhed samt vand-, spildevand- og varmeforsyningsvirksomhed og anden virksomhed, som har tilknytning hertil, og som kan udøves inden for rammerne af lovgivningen, herunder kommunal-fuldmagten.

Usikkerhed ved indregning og måling

Udskudt skat

Opgørelsen af skat i årsregnskaberne for Bornholms Spildevand A/S og Bornholms Vand A/S samt koncernregnskabet har til og med 2013 været baseret på koncernens vurdering af skattemæssige indgangsværdier på de materielle anlægsaktiver svarende til branchens anvendelse af de myndighedsfastsatte standardpriser for anlægsaktiverne. Disse værdier ligger over de regnskabsmæssige værdier. Selskabet har modtaget en afgørelse fra SKAT, hvor SKAT afviser anvendelse af de myndighedsfastsatte standardpriser som udtryk for anlægsaktivernes skattemæssige indgangsværdier. Selskabet, samt branchen i øvrigt er uenig i SKAT's afgørelser, hvor disse er påklaget til Landsskatteretten. Landsskatteretten har i kendelser af 26. juni 2014 afsagt de første domme vedrørende problemstillingen, og disse er i overvejende grad faldet ud til SKAT's fordel. De afgjorte sager er anket, idet branchen er af den opfattelse, at afgørelserne er forkerte både i relation til lovens ordlyd og i relation til intentionerne med vandsektorloven. Der verserer pt. to pilotsager i Landsretten, hvortil der afventes domsafgørelse, hvorfor en endelig afklaring formentlig ikke ligger indenfor den nærmeste fremtid.

I forbindelse med, at Bornholms Varme A/S i april 2013 blev anset for værende overgået fra skattefritagende til almindelig selskabsbeskatning med tilbagevirkende kraft fra 8. december 2010, rettede selskabet henvendelse til SKAT med henblik på at få berigtiget indkomstårene fra og med 2010. Det er koncernens vurdering, at de skattemæssige indgangsværdier på de materielle anlægsaktiver skal opgøres på baggrund af de af branchen anvendte regulatoriske nedskrevne genanskaffelsesværdier opgjort på stiftelsestidspunktet for selskabet og efterfølgende kostpriser frem til skattepligtens indtræden. Koncernen har modtaget en afgørelse fra SKAT, hvor SKAT afviser anvendelse af de regulatoriske værdier samt kostpriser som udtryk for anlægsaktivernes skattemæssige indgangsværdier. SKAT har ved afgørelsen anvendt den samme indkomstbaserede værdiansættelsesmodel (DCF-model), som SKAT har anvendt i relation til vandsektoren. Koncernen er uenig i SKAT's afgørelse, hvorfor denne er påklaget til Landsskatteretten. Koncernen er bekendt med, at SKAT har truffet lignende afgørelser overfor andre varmeselskaber, og at disse også har påklaget SKAT's afgørelser.

Ledelsesberetning

SKAT's anvendelse af DCF-modellen er i relation til vandsektoren som nævnt ovenfor indbragt for domstolene, hvor der tidligst forventes en afgørelse fra Landsretten i 2017. Endvidere har Landsskatteretten udsat sagsbehandlingen af alle klager vedrørende SKAT's ansættelsesændringer i forhold til vandselskaber, indtil der foreligger en endelig og upåanket domstolsafgørelse. Sagsbehandlingen af sagerne indenfor varmesektoren er ikke udsat, men det vides ikke hvornår Landsskatteretten vil påbegynde en realitetsbehandling. Det kan ikke afvises, at den endelig afklaring indenfor vandsektoren kan få betydning for varmesektoren.

I ovennævnte kendelser anfægtede Landsskatteretten SKAT's konkrete anvendelse af værdiansættelsesmodel, hvorfor der fortsat er væsentlig usikkerhed forbundet med SKAT's ansættelse af de skattemæssige indgangsværdier, samt den deraf afledte udskudte skatteforpligtelse. På baggrund heraf er den udskudte skat og tilhørende opkrævningsret hos forbrugerne ikke indregnet i årsregnskabet og koncernregnskabet. Der henvises til note 1 i koncernregnskabet. Såfremt sagerne i de civile domstole helt skulle falde ud til SKAT's fordel, vil der skulle indregnes en udskudt skat i niveauet 171 mio. kr., der modsvares af en opkrævningsret i samme niveau før tilbagediskontering.

Betalbar skat for 2016 og tidligere år er opgjort i henhold til SKAT's afgørelse og indregnet i koncernregnskabet under skat. En tilsvarende opkrævningsret hos koncernens kunder er medtaget som en del af årets omsætning, hvorfor forholdet ikke påvirker selskabets resultat, med dog belaster koncernens kunder med højere priser.

Materielle anlægsaktiver

I forbindelse med årsafslutningen pr. 31. december 2016 er der foretaget vurdering af værdien af koncernens materielle anlægsaktiver, herunder indikationer på behov for nedskrivning af de materielle anlægsaktiver. En række af koncernens anlægsaktiver knytter sig til produktion af el og varme, og en del af den fremtidige indtjening baserer sig på forskellige tilskudsordninger til produktion af el. Derudover knytter en væsentlig del af koncernens materielle anlægsaktiver sig til aktiviteter, der drives i henhold til bevilling og som er omfattet af økonomisk regulering udstukket af myndighederne, f.eks. eksempelvis indtægtsrammeregulering. Ændringer i de forskellige former for tilskudsordninger eller ændringer i den økonomiske regulering vil kunne påvirke den fremtidige indtjening og dermed behovet for nedskrivning af de bogførte værdier af materielle anlægsaktiver.

Det er ledelses vurdering, at den fremtidige indtjening understøtter de bogførte værdier vedrørende koncernens materielle anlægsaktiver.

Usædvanlige forhold

Koncernen har i indeværende regnskabsår indregnet pensionsforpligtelse til tidligere tjenestemænd på i alt 4,7 mio. kr. samt nedskrevet råvarelageret med 5,2 mio. kr. Ledelsen har vurderet, at disse forhold skyldes en forkert anvendelse af anvendt regnskabspraksis tidligere år. Korrektionerne betragtes som væsentlige fejl og er derfor indregnet på egenkapitalen uden resultatmæssig effekt i indeværende regnskabsår. Der henvises til beskrivelsen for anvendt regnskabspraksis for yderligere omtale.

Ledelsesberetning

Udviklingen i aktiviteter og økonomiske forhold

Selskabets resultatopgørelse for 2016 udviser et overskud på t.kr. 12.873, og selskabets balance pr. 31. december 2016 udviser en egenkapital på t.kr. 1.894.165.

I 2016 blev der foretaget væsentlige investering i materielle anlægsaktiver, særligt anlæg knyttet til produktion af el og varme. Udover ombygning af kraftvarmeværket i Rønne til 100% biomasse, er der foretaget udvidelse af varmeværket i Hasle med bl.a. en ny træfliskedel, foruden af der blev igangsatte en tilbygning af nyt flislager.

I foråret 2016 indførte Folketinget en ny markedsmodel for elmarkedet kaldet Engrosmodellen. Med Engrosmodellen blev mange opgaver flyttet fra elnetselskaberne til elhandelsselskaberne. Formålet med indførelse af den nye markedsmodel var at gøre det mere enkelt for forbrugerne at gennemskue elforsyningen. Konkret betyder det, at selskabets kundeforhold til forbrugere er flyttet til elhandelsselskaberne. Elhandelsselskaberne står herefter for den samlede afregning af elektricitet i forhold til forbrugerne.

Virksomhedens forventede udvikling, herunder særlige forudsætninger og usikre faktorer

For 2017 forventes der et resultat på niveau med resultatet i 2016.

Der forventes ny økonomisk regulering på flere af koncernens forretningsområder. På vand og spildevand kom der ny økonomisk regulering pr. 1. januar 2017 og på elnet forventer myndighederne pt. at indføre ny økonomisk regulering pr. 1. januar 2018. Endvidere er der politisk diskussion om ny økonomisk regulering på varme. Der er endnu usikkerhed om den konkrete udmøntning af ny økonomisk regulering. Der henvises til ovennævnte afsnit om Usikkerhed vedrørende indregning og måling.

I 2016 blev der foretaget ombygning af kraftvarmeværket i Rønne, så det kan køre på 100% biomasse. Til finansiering af ombygningen er der optaget byggelån. Byggelånet beløber sig pr. 31. december 2016 til 100 mio. kr. og der er efterfølgende trukket yderligere 10 mio. kr. i takt med afholdelse af byggeudgifter i 2017. Byggelånet skal i forbindelse med afslutning af projektet i 2017 omlægges til et almindeligt langfristet lån.

Betydningsfulde hændelser, som er indtruffet efter regnskabsårets afslutning

Der er efter regnskabsårets afslutning ikke indtruffet begivenheder, som væsentligt vil kunne påvirke selskabets finansielle stilling.

Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for Bornholms Energi og Forsyning Holding A/S for 2016 er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for mellemstore virksomheder i regnskabsklasse C.

Koncernen overstiger efter fusionen med det tidligere Bornholms Forsyning A/S størrelsesgrænserne for aflæggelse af regnskab efter årsregnskabslovens bestemmelser for klasse C (stor). Som følge af anvendelse af sammenlægningsmetoden overgår koncernen dog først til den højere regnskabsklasse ved aflæggelse af årsregnskabet for 2017, jf. reglen om overskridelse af størrelsesgrænserne i to på hinanden følgende år.

I henhold til Årsregnskabslovens §86 stk. 4 udarbejdes der ikke pengestrømsopgørelse for moderselskabet.

Årsrapporten for 2016 er aflagt i t.kr.

Væsentlige fejl

Der er i årsregnskabet og koncernregnskabet foretaget korrektion af væsentlige fejl vedrørende indregning af pensionsforpligtelse for tjenestemænd samt måling af varebeholdninger.

Pensionsforpligtelse tjenestemænd

Der påhviler selskabet en forpligtelse på netto 1,4 mio. kr. og koncernen en forpligtelse på netto 4,7 mio. kr. vedrørende pension til tidligere ansatte tjenestemænd. Pensionsforpligtelsen er opstået i forbindelse med selskabets status som kommunal virksomhed og det er således fortsat Bornholms Regionskommune, som udbetaler pensionen til de tidligere medarbejdere, men BRK opkræver den uafdækkede andel hos selskab.

Selskabet har tidligere alene oplyst forpligtelsen som en eventualforpligtelsen. Ledelsen har vurderet, at dette er en forkert anvendelse af anvendt regnskabspraksis og at det udgør en væsentlig fejl. I overensstemmelse med årsregnskabslovens §52 stk. 2 er den beløbsmæssige akkumulerede effekt indregnet på egenkapitalen.

Korrektionen har reduceret moderselskabets og koncernens egenkapital pr. 31/12 2016 med t.kr. 3.641 mio. kr. efter regulering for udskudt skat. Egenkapitalen pr. 31/12 2015 er reduceret med t.kr. 4.218. Korrektionen har ikke påvirket resultatopgørelsen eller balancesummens størrelse.

Sammenligningstal er tilpasset.

Anvendt regnskabspraksis

Måling af varebeholdning

Råvarer og hjælpematerialer værdiansættes i henhold til anvendt regnskabspraksis til kostpris efter FIFO princippet.

Koncernens fuel beholdning består af flere kvaliteter og består af en blanding af indkøb foretaget i 2006, 2010 og 2013. Ledelsen har vurderet, at det er mere retvisende at opgøre en FIFO kostpris ud fra de vægtede prisforhold som følge af de sammenblandede fueloliekvaliteter. Dette har medført en nedskrivning af råvarelageret med t.kr. 5.202. Ledelsen har vurderet, at dette udgør en væsentlig fejl.

I overensstemmelse med årsregnskabslovens §52 stk. 2 er den beløbsmæssige akkumulerede effekt indregnet på egenkapitalen. Korrektionen har reduceret balancesummen med t.kr. 5.202 og egenkapitalen med t.kr. 4.058 i både 2016 og 2015.

Korrektionen har ikke påvirket resultatopgørelsen.

Sammenligningstal er tilpasset.

Ændring i anvendt regnskabspraksis

Selskabet har med virkning fra 1. januar 2016 implementeret lov nr. 738 af 1. juni 2015. Dette medfører følgende ændringer til indregning og måling for årlig revurdering af restværdier på materielle anlægsaktiver.

Der skal fremover foretages årlig revurdering af restværdier på materielle aktiver. Selskabet har ingen væsentlige restværdier på materielle aktiver, ud over hvad der er henført til selskabets grunde. Ændringen foretages derfor i henhold til overgangsbekendtgørelsens § 4 alene med fremadrettet virkning som en ændring af regnskabsmæssigt skøn og har ingen effekt for egenkapitalen.

Koncernen har som følge af den nye årsregnskabslov ændret klassificering af tilslutningsbidrag opkrævet hos forbrugerne. Tidligere år er opkrævede tilslutningsbidrag modregnet i kostprisen for det pågældende ledningsnets kostpris. Ændringen foretages, i henhold til overgangsbekendtgørelsen, alene med fremadrettet virkning. Fra 2016 indregnes opkrævede tilslutningsbidrag således under langfristede gældsforpligtelser (periodeafgrænsningsposter) i passiverne og indtægtsføres over den forventede brugstid for ledningsnettet.

Den ændrede klassificering har øget balancesummen med t.kr. 4.189 pr. 31/12 2016. Ændringen har ikke påvirket årets resultat eller egenkapitalen.

Bortset fra ovenstående samt nye og ændrede præsenterings- og oplysningskrav som følge af lov nr. 738 af 1. juni 2015, er årsregnskabet aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes. Herudover indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, herunder afskrivninger og nedskrivninger.

Anvendt regnskabspraksis

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde koncernen og moderselskabet og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå koncernen og moderselskabet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fradrag af eventuelle afdrag samt tillæg/fradrag af den akkumulerede amortisering af forskellen mellem kostpris og nominelt beløb.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Fusion med ØSTKRAFT Energiservice A/S og Bornholms Forsyning A/S

Selskabet er med virkning pr. 1. januar 2016 fusioneret med ØSTKRAFT Energiservice A/S (ophørende selskab) og efterfølgende med Bornholms Forsyning A/S (ophørende selskab). Fusionen er gennemført ved anvendelse af sammenlægningsmetoden, hvorefter der ikke foretages regulering til dagsværdier i det ophørende selskab, ligesom der ikke opgøres goodwill. De fusionerede virksomheders aktiver og forpligtelser sammenlægges som udgangspunkt til regnskabsmæssige værdier.

Der er ved fusionen foretaget eliminering af aktiebesiddelser, mellemværender og udbytter mellem de fusionerede selskaber samt realiserede og urealiserede fortjenester og tab vedrørende transaktioner mellem de fusionerede virksomheder.

Sammenligningstal for tidligere regnskabsår er tilpasset, som om virksomhederne og aktiviteterne altid har været sammenlagt.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden Bornholms Energi og Forsyning Holding A/S og dattervirksomheder, hvori Bornholms Energi og Forsyning Holding A/S direkte eller indirekte besidder mere end 50% af stemmerettighederne eller på anden måde har bestemmende indflydelse.

Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, interne mellemværender og udbytter samt realiserede og urealiserede fortjenester og tab ved transaktioner mellem konsoliderede virksomheder.

Kapitalandele i dattervirksomheder udignes med den forholdsmæssige andel af dattervirksomheders dagsværdi af nettoaktiver og forpligtelser på anskaffelsestidspunktet.

Anvendt regnskabspraksis

Dagsværdi

Dagsværdiansættelsen tager udgangspunkt i det primære marked. Hvis et primært marked ikke eksisterer, tages udgangspunkt i det mest fordelagtige marked, som er det marked, som maksimerer prisen på aktivet eller forpligtelsen fratrukket transaktions- og/eller transportomkostninger.

Alle aktiver og forpligtelser, som måles til dagsværdi, eller hvor dagsværdien oplyses, er kategoriseret efter dagsværdihierarkiet, som beskrevet nedenfor:

Niveau 1: Værdi opgjort ud fra dagsværdien på tilsvarende aktiver/forpligtelser på et velfungerendemarked

Niveau 2: Værdi opgjort ud fra anerkendte værdiansættelsesmetoder på baggrund af observerbare markedsinformationer

Niveau 3: Værdi opgjort ud fra anerkendte værdiansættelsesmetoder og rimelige skøn foretages på baggrund af ikke-observerbare markedsinformationer.

Hvile-i-sig-selv princippet

Over-/underdækning

Koncernselskaberne Bornholms Varme A/S, Bornholms Vand A/S og Bornholms Spildevand A/S samt Bornholms El-Net A/S er underlagt det særlige "hvile-i-sig-selv" princip i henhold til varmforsyningsloven, vandsektorloven og elforsyningsloven. Princippet medfører, at årets over- eller underdækning, opgjort efter nærmere fastsatte regler, skal tilbageføres eller kan opkræves hos forbrugerne ved indregning i efterfølgende års priser. Årets over- eller underdækning indregnes derfor i nettoomsætningen. Den akkumulerede over- eller underdækning efter lovens regler er udtryk for et mellemværende med forbrugerne, og indregnes i balancen under gæld eller tilgodehavender.

Tidsmæssige forskelle i kundebetaling

Investeringen i grunde, bygninger, produktionsanlæg og andre anlæg indregnes i varmeprisen i henhold til varmforsyningslovens regler om afskrivning og henlæggelser og er udtryk for kundens finansiering af anlægsinvesteringer. I årsrapporten indregnes afskrivningerne over aktivernes forventede brugstid.

Tidsmæssige forskelle mellem indregning i varmeprisen og i årsrapporten udtrykker således enten en udsendt eller fremsendt betaling fra kunden i forhold til den regnskabsmæssige værdi, der vil udlignes over tid. Forskellene indregnes i balancen under henholdsvis tilgodehavender eller gæld.

Resultatopgørelsen

Nettoomsætning

Nettoomsætningen måles til dagsværdien af det aftalte vederlag ekskl. moms og afgifter. Alle former for afgivne rabatter er fratrukket i nettoomsætningen. PSO og nettariffer ved elhandel indgår ikke i omsætningen.

Ændring i overdækning er reguleret i nettoomsætningen.

Anvendt regnskabspraksis

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer indeholder det forbrug af råvarer og hjælpematerialer, der er anvendt for at opnå årets nettoomsætning, herunder køb af el, flis, kul samt omkostninger til indvinding af vand, miljøanalyser, drift og vedligeholdelse af ledningsnettet, renselanlæg, bassiner, rensning af spildevand, tømningsordning samt bidrag vedrørende vejafvanding m.v.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedernes aktiviteter, herunder fortjeneste ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Andre driftsomkostninger

Andre driftsomkostninger indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedernes aktiviteter, herunder tab ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger til distribution, salg, reklame, administration, lokaler, tab på debitorer, operationelle leasingomkostninger mv.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn og gager, inklusive feriepenge og pensioner samt andre omkostninger til social sikring m.v. til selskabets medarbejdere. I personaleomkostninger er fratrukket modtagne godtgørelser fra offentlige myndigheder.

Finansielle indtægter og omkostninger

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Finansielle poster omfatter renteindtægter og -omkostninger, finansielle omkostninger ved finansiel leasing, amortisering af realkreditlån samt tillæg og godtgørelse under acontoskatteordningen mv.

Resultat af kapitalandele i dattervirksomheder

I modervirksomhedens resultatopgørelse indregnes den forholdsmæssige andel af de enkelte dattervirksomheders resultat efter skat efter fuld eliminering af intern avance/tab.

Skat af årets resultat

Modervirksomheden er omfattet af de danske regler om tvungen sambeskatning af koncernens danske dattervirksomheder. Dattervirksomheder indgår i sambeskatningen fra det tidspunkt, hvor de indgår i konsolideringen i koncernregnskabet og frem til det tidspunkt, hvor de udgår fra konsolideringen.

Modervirksomheden er administrationsselskab for sambeskatningen og afregner som følge heraf alle betalinger af selskabsskat med skattemyndighederne.

Anvendt regnskabspraksis

Den aktuelle danske selskabsskat fordeles ved afregning af sambeskatningsbidrag mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster. I tilknytning hertil modtager virksomheder med skattemæssigt underskud sambeskatningsbidrag fra virksomheder, der har kunnet anvende dette underskud til nedsættelse af eget skattemæssigt overskud.

Årets skat, som består af årets aktuelle selskabsskat og ændring i udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte i egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte i egenkapitalen.

Balancen

Immaterielle anlægsaktiver

Erhvervet goodwill måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Goodwill afskrives lineært over den økonomiske brugstid, der er vurderet til 10 år. Afskrivningsperioden er foretaget ud fra en vurdering af den erhvervede virksomheds markedspostition og indtjeningsprofil.

Fortjeneste og tab ved salg af immaterielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgsprisen med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste og tab indregnes i resultatopgørelsen under andre driftsindtægter eller andre driftsomkostninger.

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger, produktionsanlæg og maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Der afskrives ikke på grunde.

Kostpris omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug. For egne fremstillede aktiver omfatter kostprisen direkte og indirekte omkostninger til materialer, komponenter, underleverandører og løn.

Kostprisen på et samlet aktiv opdeles i separate bestanddele, der afskrives hver for sig, hvis brugstiden på de enkelte bestanddele er forskellig.

Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider og restværdier:

	Brugstid
Bygninger	10-80 år
Ledningsnet til el, vand, spildevand og varme	30-100 år
Pumpestationer og forsinkelsesbassiner	20-50 år
Produktionsanlæg og maskiner	10-50 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-30 år

Anvendt regnskabspraksis

Fortjeneste eller tab ved salg af materielle anlægsaktiver indregnes i resultatopgørelsen under andre driftsindtægter henholdsvis andre driftsomkostninger.

Restværdien fastsættes på anskaffelsestidspunktet og revurderes årligt. Overstiger restværdien aktivets regnskabsmæssige værdi, ophører afskrivning. Ved ændring i restværdien indregnes virkningen for afskrivninger fremadrettet som en ændring i regnskabsmæssigt skøn.

I forbindelse med udskillelsen af Bornholms Vand A/S og Bornholms Spildevand A/S for Bornholms Regionkommune blev værdiansættelsen af overtagne materielle anlægsaktiver baseret på vandsektorloven, jf. lov nr. 469 af 12. juni 2009. Der eksisterer ikke et effektivt marked for selskabets tekniske anlæg. Værdiansættelsen af de overtagne materielle anlægsaktiver er derfor som udgangspunkt sket ved anvendelse af nedskrevne genanskaffelsesværdier i pris- og levetidskataloget, som udtryk for en estimeret dagsværdi af de tekniske anlæg.

Leasingkontrakter

Leasingkontrakter vedrørende materielle anlægsaktiver, hvor selskabet har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiel leasing), indregnes i balancen som aktiver. Aktiverne måles ved første indregning til opgjort kostpris svarende til laveste værdi af dagsværdi af det leasede aktiv og nutidsværdien af de fremtidige leasingydelser. Ved beregning af nutidsværdien anvendes leasingaftalens interne rente eller alternativt virksomhedens lånerente som diskonteringsfaktor. Finansielt leasede aktiver behandles herefter som virksomhedens øvrige anlægsaktiver.

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse indregnes i balancen som en gældsforpligtelse, og leasingydelsens rentedel indregnes over kontraktens løbetid i resultatopgørelsen.

Alle øvrige leasingkontrakter er operationel leasing. Ydelser i forbindelse med operationel leasing og øvrige lejeaftaler indregnes i resultatopgørelsen over kontraktens løbetid. Selskabets samlede forpligtelse vedrørende operationelle leasing- og lejeaftaler oplyses under eventualposter mv.

Kapitalandele i dattervirksomheder

Kapitalandele i dattervirksomheder måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes indre værdi opgjort efter koncernens regnskabspraksis med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer og tab.

Kapitalandele i dattervirksomheder med regnskabsmæssig negativ indre værdi måles til kr. 0, og et eventuelt tilgodehavende hos disse virksomheder nedskrives, i det omfang tilgodehavendet er uerholdeligt. I det omfang modervirksomheden har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække en underbalance, der overstiger tilgodehavendet, indregnes det resterende beløb under hensatte forpligtelser.

Nettoopskrivning af kapitalandele i dattervirksomheder bindes som reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen, i det omfang den regnskabsmæssige værdi overstiger kostprisen. Udbytter fra dattervirksomheder, der forventes vedtaget inden godkendelsen af årsrapporten for Bornholms Energi og Forsyning Holding A/S, bindes ikke på opskrivningsreserven.

Anvendt regnskabspraksis

Værdiforringelse af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver samt kapitalandele i dattervirksomheder vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse, ud over det som udtrykkes ved afskrivning.

Foreligger der indikationer på værdiforringelse, foretages nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv henholdsvis gruppe af aktiver. Der foretages nedskrivning til genindvindingsværdien, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Genindvindingsværdi er den højeste værdi af nettosalgspris og kapitalværdi. Kapitalværdien opgøres som nutidsværdien af de forventede nettopengestrømme fra anvendelse af aktivet eller aktivgruppen og forventede nettopengestrømme ved salg af aktivet eller aktivgruppen efter endt brugstid.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-metoden. Er nettorealisationsværdien lavere end kostprisen, nedskrives til denne lavere værdi.

Kostpris for handelsvarer samt råvarer og hjælpematerialer omfatter anskaffelsespris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris.

Der foretages nedskrivning til imødegåelse af tab, hvor der vurderes at være indtruffet en objektiv indikation på, at et tilgodehavende er værdiforringet.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under omsætningsaktiver, omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Værdipapirer og kapitalandele

Værdipapirer og kapitalandele, der består af børsnoterede aktier, måles til dagsværdi på balancedagen.

Egenkapital

Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode

Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode i moderselskabets årsregnskab omfatter nettoopskrivning af kapitalandele i dattervirksomheder i forhold til kostpris.

Reserven kan elimineres ved underskud, realisation af kapitalandele eller ændring i regnskabsmæssige skøn.

Reserven kan ikke indregnes med et negativt beløb.

Anvendt regnskabspraksis

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser omfatter pensionsforpligtelser til tjenestemænd. Hensatte forpligtelser indregnes, når selskabet som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at indfrielse af forpligtelsen vil medføre et forbrug af selskabets økonomiske ressourcer.

Pensionsforpligtelser måles til kapitalværdi på baggrund aktuarberegninger.

Selskabsskat og udskudt skat

Bornholms Energi og Forsyning Holding A/S hæfter som administrationselskab for dattervirksomhedernes selskabsskatter over for skattemyndighederne.

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte acontoskatter.

Skyldige og tilgodehavende sambeskatningsbidrag indregnes i balancen som 'Tilgodehavende sambeskatningsbidrag' eller 'Skyldige sambeskatningsbidrag'.

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gælds metode af midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser opgjort på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivet henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Der foretages regulering af udskudt skat vedrørende foretagne eliminerings af urealiserede koncerninterne avancer og -tab.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettiget skattemæssigt underskud, måles til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed. Eventuelle udskudte nettoskatteaktiver måles til nettorealiseringsværdi.

Gældsforpligtelser

Finansielle forpligtelser indregnes ved lånoptagelse til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder måles de finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rente, så forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden.

I finansielle forpligtelser indregnes tillige den kapitaliserede restleasingforpligtelse på finansielle leasingkontrakter.

Øvrige gældsforpligtelser, som omfatter gæld til leverandører, tilknyttede virksomheder samt anden gæld, måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til nominal værdi.

Anvendt regnskabspraksis

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under passiver, omfatter modtagne betalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende år.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post. Hvis valutapositioner anses for sikring af fremtidige pengestrømme, indregnes værdireguleringerne direkte på egenkapitalen.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter indregnes første gang i balancen til kostpris og måles efterfølgende til dagsværdi. Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter indgår i andre tilgodehavender, henholdsvis anden gæld.

Ændring i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af fremtidige pengestrømme, indregnes i andre tilgodehavender eller anden gæld og i egenkapitalen. Resulterer den fremtidige transaktion i indregning af aktiver eller forpligtelser, overføres beløb, som tidligere er indregnet under egenkapitalen, til kostprisen for henholdsvis aktivet eller forpligtelsen. Resulterer den fremtidige transaktion i indtægter eller omkostninger, overføres beløb, som er indregnet i egenkapitalen, til resultatopgørelsen i den periode, hvor det sikrede påvirker resultatopgørelsen.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser koncernens pengestrømme fordelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet for året, årets forskydning i likvider og koncernens likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrøm fra driftsaktivitet

Pengestrømme fra driftsaktivitet opgøres som koncernens andel af resultatet reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital og betalt selskabsskat.

Pengestrøm fra investeringsaktivitet

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betaling i forbindelse med køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af koncernens aktiekapital og omkostninger forbundet hermed samt optagelse af lån, afdrag på rentebærende gæld og betaling af udbytte til selskabsdeltagere.

Anvendt regnskabspraksis

Likvider

Likvider omfatter likvide beholdninger og kortfristede værdipapirer med en løbetid under 3 måneder, og som uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger, og hvorpå der kun er ubetydelige risici for værdiændringer.

Hoved- og nøgletaloversigt

Forklaring af nøgletal.

Overskudsgrad	$\frac{\text{Resultat før finansielle poster} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Afkastningsgrad	$\frac{\text{Resultat før finansielle poster} \times 100}{\text{Gennemsnitlige aktiver}}$
Soliditetsgrad	$\frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Samlede aktiver ultimo}}$
Forrentning af egenkapital	$\frac{\text{Ordinært resultat efter skat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$

Resultatopgørelse 1. januar - 31. december 2016

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2016 t.kr.	2015 t.kr.	2016 t.kr.	2015 t.kr.
Nettoomsætning	2	384.337	364.611	6.257	13.432
Andre driftsindtægter		15.499	17.053	5.925	7.212
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer		-137.555	-132.027	0	0
Andre eksterne omkostninger		-43.926	-37.575	-9.690	-9.464
Bruttoresultat		218.355	212.062	2.492	11.180
Personaleomkostninger	3	-80.664	-75.439	-6.488	-13.488
Resultat før af- og nedskrivninger		137.691	136.623	-3.996	-2.308
Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver		-100.237	-93.980	0	0
Andre driftsomkostninger		-1.488	-1.973	0	0
Resultat før finansielle poster		35.966	40.670	-3.996	-2.308
Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder		0	0	14.229	8.272
Finansielle indtægter	4	10.604	8.775	10.111	8.014
Finansielle omkostninger	5	-28.931	-27.574	-7.523	-7.387
Resultat før skat		17.639	21.871	12.821	6.591
Skat af årets resultat	6	-4.766	-14.532	52	748
Årets resultat		12.873	7.339	12.873	7.339
Resultatdisponering	7				

Balance 31. december 2016

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2016 t.kr.	2015 t.kr.	2016 t.kr.	2015 t.kr.
Aktiver					
Goodwill		540	630	0	0
Immaterielle anlægsaktiver	8	540	630	0	0
Grunde og bygninger		168.679	174.349	0	0
Produktionsanlæg og maskiner		928.996	908.880	0	0
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		40.622	46.931	0	0
Distributionsanlæg		1.451.482	1.421.612	0	0
Materielle anlægsaktiver under udførelse		219.831	66.721	0	0
Materielle anlægsaktiver	9	2.809.610	2.618.493	0	0
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	10	0	0	2.037.550	2.016.482
Tilgodehavender i tilknyttede virksomheder	11	0	0	10.000	10.000
Andre tilgodehavender	11	122.907	133.152	97.993	106.161
Deposita	11	312	300	0	0
Finansielle anlægsaktiver		123.219	133.452	2.145.543	2.132.643
Anlægsaktiver i alt		2.933.369	2.752.575	2.145.543	2.132.643

Balance 31. december 2016 (fortsat)

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2016 t.kr.	2015 t.kr.	2016 t.kr.	2015 t.kr.
Aktiver					
Råvarer og hjælpematerialer		45.163	33.603	0	0
Varebeholdninger		45.163	33.603	0	0
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		44.166	46.379	0	0
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		0	0	5.054	4.203
Andre tilgodehavender		21.569	14.435	0	0
Tilgodehavende hos Bornholms Regionskommune	12	1.991	3.999	0	0
Udskudt skatteaktiv	13	781	45	318	378
Selskabsskat		348	348	1.037	348
Periodeafgrænsningsposter		23.220	23.944	440	0
Underdækning og opkrævningsret vedr. klimatilpasning	14	45.650	46.376	0	0
Tidsmæssige forskelle i forbrugerbetaling		2.831	2.423	0	0
Tilgodehavender		140.556	137.949	6.849	4.929
Værdipapirer		17	16	17	16
Værdipapirer		17	16	17	16
Likvide beholdninger		9.122	21.250	0	13.064
Omsætningsaktiver i alt		194.858	192.818	6.866	18.009
Aktiver i alt		3.128.227	2.945.393	2.152.409	2.150.652

Balance 31. december 2016

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2016 t.kr.	2015 t.kr.	2016 t.kr.	2015 t.kr.
Passiver					
Selskabskapital		10.001	10.001	10.001	10.001
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode		0	0	660.491	639.423
Overført resultat		1.864.164	1.843.637	1.203.673	1.204.214
Andre reserver		20.000	20.000	20.000	20.000
Egenkapital	15	1.894.165	1.873.638	1.894.165	1.873.638
Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser	16	7.246	8.632	1.445	1.720
Hensættelse til udskudt skat	13	39.626	30.752	0	0
Hensatte forpligtelser i alt		46.872	39.384	1.445	1.720
Kreditinstitutter		862.678	776.021	70.736	80.743
Leasingforpligtelser		5.100	5.712	0	0
Klimatilpasningsprojekter		14.308	11.478	0	0
Bornholms Regionskommune		0	716	0	0
Tilslutningsbidrag		4.021	0	0	0
Langfristede gældsforpligtelser	17	886.107	793.927	70.736	80.743

Balance 31. december 2016 (fortsat)

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2016 t.kr.	2015 t.kr.	2016 t.kr.	2015 t.kr.
Passiver					
Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	17	50.792	53.794	9.463	9.045
Banker		24.205	31.428	20.701	29.839
Byggecredit		100.037	25.000	0	0
Leverandører af varer og tjenesteydelser		44.178	54.671	0	0
Gæld til tilknyttede virksomheder		0	0	153.400	155.667
Gæld til Bornholms Regionskommune		2.740	5.994	0	0
Selskabsskat		806	0	806	0
Anden gæld	18	68.821	61.789	1.693	0
Periodeafgrænsningsposter		8.696	4.941	0	0
Overdækning		808	827	0	0
Kortfristede gældsforpligtelser		301.083	238.444	186.063	194.551
Gældsforpligtelser i alt		1.187.190	1.032.371	256.799	275.294
Passiver i alt		3.128.227	2.945.393	2.152.409	2.150.652
Usikkerhed ved indregning og måling	1				
Finansielle instrumenter	18				
Eventualposter m.v.	19				
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	20				
Nærtstående parter og ejerforhold	21				

Egenkapitalopgørelse

Koncern

	Selskabs- kapital	Overført resultat	Andre reserver	I alt
	t.kr.	t.kr.	t.kr.	t.kr.
Egenkapital 1. januar 2016	10.001	1.866.142	20.000	1.896.143
Nettoeffekt ved rettelse af fundamental fejl	0	-8.276	0	-8.276
Korrigeret egenkapital 1. januar 2016	10.001	1.857.866	20.000	1.887.867
Regulering af sikringsinstrumenter til dagsværdi	0	9.073	0	9.073
Aktuarmæssig regulering af pensionsforpligtelse	0	740	0	740
Årets resultat	0	-1.356	0	-1.356
Skat af egenkapitalbevægelser	0	-2.159	0	-2.159
Egenkapital 31. december 2016	10.001	1.864.164	20.000	1.894.165

Egenkapitalopgørelse

Moderselskab

	Selskabs- kapital	Reserve for nettoopskriv- ning efter den indre værdis metode	Overført resultat	Andre reserver	I alt
	t.kr.	t.kr.	t.kr.	t.kr.	t.kr.
Egenkapital 1. januar 2016	10.001	646.358	1.205.556	20.000	1.881.915
Nettoeffekt ved rettelse af fundamental fejl	0	-6.935	-1.342	0	-8.277
Korrigeret egenkapital 1. januar 2016	10.001	639.423	1.204.214	20.000	1.873.638
Regulering af sikringsinstrumenter til dagsværdi	0	6.803	771	0	7.574
Øvrige egenkapitalbevægelser, inkl. aktuarmæssig regulering af pensionsforpligtelse	0	36	275	0	311
Årets resultat	0	14.229	-1.356	0	12.873
Skat af egenkapitalbevægelser	0	0	-231	0	-231
Egenkapital 31. december 2016	10.001	660.491	1.203.673	20.000	1.894.165

Pengestrømsopgørelse 1. januar - 31. december 2016

	Note	Koncern	
		2016 t.kr.	2015 t.kr.
Årets resultat		12.873	7.339
Reguleringer	22	125.644	137.104
Ændring i driftskapital	23	-3.417	8.039
Pengestrømme fra drift før finansielle poster		135.100	152.482
Renteindbetalinger og lignende		10.604	8.660
Renteudbetalinger og lignende		-28.931	-27.438
Pengestrømme fra driftsaktivitet		116.773	133.704
Køb af materielle anlægsaktiver		-291.630	-213.190
Tilgang finansielle anlægsaktiver m.v.		-12	0
Salg af materielle anlægsaktiver		376	193
Afdrag langfristede tilgodehavender m.v.		10.245	14.873
Pengestrømme fra investeringsaktivitet		-281.021	-198.124
Tilbagebetaling af gæld til kreditinstitutter		-52.732	-83.949
Nedbringelse af leasingforpligtelser		-867	-2.204
Optagelse af gæld til kreditinstitutter		207.998	165.275
Indgåelse af leasingforpligtelser		755	0
Modtaget tilslutningsbidrag		4.189	0
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet		159.343	79.122
Ændring i likvider		-4.905	14.702
Likvide beholdninger		21.250	15.748
Kassekredit		-31.428	-40.628
Likvider 1. januar 2016		-10.178	-24.880
Likvider 31. december 2016		-15.083	-10.178
Likvider specificeres således:			
Likvide beholdninger		9.122	21.250
Kassekredit		-24.205	-31.428
Likvider 31. december 2016		-15.083	-10.178

Noter

1 Usikkerhed ved indregning og måling

Koncernen har modtaget en afgørelse fra SKAT, hvor SKAT afviser de af selskabet anvendte myndighedsfastsatte standardpriser som udtryk for anlægsaktivernes skattemæssige indgangsværdier i henholdsvis Bornholms Vand A/S og Bornholms Spildevand A/S. Koncernen har tillige modtaget en afgørelse fra SKAT, hvor SKAT afviser de af Bornholms Varme A/S anvendte reguleringsmæssige nedskrevne genanskaffelsesværdier og kostpriser som udtryk for anlægsaktivernes skattemæssige indgangsværdier. SKAT har lagt til grund, at de skattemæssige indgangsværdier skal beregnes skønsmæssigt ud fra en tillempet DCF-model. Principperne herfor har SKAT beskrevet i en vejledning offentliggjort den 10. juni 2011. Det er SKAT's vurdering, at de skattemæssige indgangsværdier på anlægsaktiverne er betydeligt lavere end henholdsvis de myndighedsfastsatte standardpriser som de reguleringsmæssige nedskrevne genanskaffelsesværdier samt kostpriserne.

Koncernen, samt branchen i øvrigt, er uenig i SKAT's afgørelser, hvorfor disse er påklaget til Landskatteretten. Landsskatteretten har i kendelser af 26. juni 2014 afsagt de første domme vedrørende problemstillingen, og disse er i overvejende grad faldet ud til SKAT's fordel. Afgørelserne er anket, idet branchen er af den opfattelse, at de ikke er i overensstemmelse med lovens ordlyd samt intentionerne med vandsektorloven. Der verserer pt. to pilotsager i Landsretten, hvortil der afventes domsafgørelse, hvorfor en endelig afklaring formentlig ikke ligger indenfor nærmere fremtid.

Landsskatteretten udsat sagsbehandlingen af alle klager vedrørende SKAT's ansættelsesændringer i forhold til vandselskaber, indtil der foreligger en endelig og upåanket domstolsafgørelse. Sagsbehandlingen af sagerne indenfor varmesektoren er ikke udsat, men det vides ikke hvornår Landsskatteretten vil påbegynde en realitetsbehandling. Det kan ikke afvises, at den endelige afklaring indenfor vandsektoren kan få betydning for varmesektoren.

I ovennævnte kendelser anfægtede Landsskatteretten SKAT's konkrete anvendelse af værdiansættelsesmodel, hvorfor der fortsat er væsentlig usikkerhed forbundet med SKAT's ansættelse af de skattemæssige indgangsværdier samt den deraf afledte udskudte skatteforpligtelse. Såfremt sagerne i de civile domstole helt skulle falde ud til SKAT's fordel, vil der skulle indregnes en udskudt skat i niveauet 171 mio. kr., der modsvares af en opkrævningsret i samme niveau før tilbagediskontering.

Betalbare indkomstskatter er i henhold til indtægtsreguleringen for vandselskaber som varmeselskaber en omkostning, der kan tillægges henholdsvis vandselskabets som varmeselskabets priser krone for krone. En evt. udskudt skat vil derfor blive til en opkrævningsret hos koncernens kunder på det tidspunkt, hvor den bliver til en betalbar skat. Den udskudte skat modsvares derfor i nominal værdi af en opkrævningsret.

På baggrund heraf samt den betydelige usikkerhed, der er omkring de faktiske beløbsstørrelser, er den udskudte skatteforpligtelse og tilhørende opkrævningsret hos kunderne ikke indregnet.

Noter

	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
	t.kr.	t.kr.	t.kr.	t.kr.
2 Nettoomsætning				
Omsætning	387.894	374.247	6.257	13.432
Over-/underdækning	-3.557	-9.636	0	0
Nettoomsætning i alt	<u>384.337</u>	<u>364.611</u>	<u>6.257</u>	<u>13.432</u>
3 Personaleomkostninger				
Lønninger	68.819	63.577	5.657	11.669
Pensioner	10.401	10.299	660	1.543
Andre omkostninger til social sikring	1.444	1.563	171	276
	<u>80.664</u>	<u>75.439</u>	<u>6.488</u>	<u>13.488</u>
Heraf udgør vederlag til direktion og bestyrelse:				
Direktion	3.545	2.153	3.545	2.153
Bestyrelse (se note 24 for specifikation)	766	370	139	365
	<u>4.311</u>	<u>2.523</u>	<u>3.684</u>	<u>2.518</u>
Gennemsnitligt antal beskæftigede medarbejdere	<u>159</u>	<u>164</u>	<u>10</u>	<u>25</u>

I vederlag til direktion indgår vederlag og godtgørelse til fratrådte medlemmer af direktionen.

Noter

	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
	t.kr.	t.kr.	t.kr.	t.kr.
4 Finansielle indtægter				
Renteindtægter fra tilknyttede virksomheder	0	0	298	121
Andre finansielle indtægter	10.604	8.775	9.813	7.893
	10.604	8.775	10.111	8.014
5 Finansielle omkostninger				
Finansielle omkostninger tilknyttede virksomheder	0	0	32	34
Finansielle omkostninger BRK	2.632	2.215	0	0
Andre finansielle omkostninger	26.299	25.359	7.491	7.353
	28.931	27.574	7.523	7.387
6 Skat af årets resultat				
Årets aktuelle skat	-1.015	-348	118	-748
Årets udskudte skat	7.016	13.740	61	0
Regulering af skat vedrørende tidligere år	-198	-3	0	0
Regulering af udskudt skat tidligere år	1.122	0	0	0
	6.925	13.389	179	-748
der fordeler sig således:				
Skat af årets resultat:	4.766	14.532	-52	-748
Skat af egenkapitalbevægelser	2.159	-1.143	231	0
	6.925	13.389	179	-748

Noter

	Moderselskab	
	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	t.kr.	t.kr.
7 Resultatdisponering		
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode	14.229	8.272
Overført resultat	-1.356	-933
	<u>12.873</u>	<u>7.339</u>
8 Immaterielle anlægsaktiver		
Koncern		
		<u>Goodwill</u>
		t.kr.
Kostpris 1. januar 2016		<u>900</u>
Kostpris 31. december 2016		<u>900</u>
Af- og nedskrivninger 1. januar 2016		270
Årets afskrivninger		<u>90</u>
Af- og nedskrivninger 31. december 2016		<u>360</u>
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2016		<u>540</u>

Noter

9 Materielle anlægsaktiver

Koncern

	Grunde og bygninger	Produktions- anlæg og ma- skiner	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Distributions- anlæg	Materielle an- lægsaktiver under udførel- se	I alt
	t.kr.	t.kr.	t.kr.	t.kr.	t.kr.	t.kr.
Kostpris 1. januar 2016	227.676	1.533.939	110.029	1.609.025	66.721	3.547.390
Nettoeffekt ved ændring af regnskabspraksis	0	-11.965	0	11.965	0	0
Tilgang i årets løb	171	37.705	1.332	33.035	219.388	291.631
Afgang i årets løb	-10	0	-3.266	0	0	-3.276
Overførsler i årets løb	0	45.291	0	20.886	-66.278	-101
Kostpris 31. december 2016	<u>227.837</u>	<u>1.604.970</u>	<u>108.095</u>	<u>1.674.911</u>	<u>219.831</u>	<u>3.835.644</u>
Af- og nedskrivninger 1. januar 2016	53.326	625.059	63.098	187.413	0	928.896
Nettoeffekt ved ændring af regnskabspraksis	0	31	0	-31	0	0
Årets afskrivninger	5.842	50.884	7.374	36.047	0	100.147
Tilbageførte ned- og afskrivninger på afhændede aktiver	-10	0	-2.999	0	0	-3.009
Af- og nedskrivninger 31. december 2016	<u>59.158</u>	<u>675.974</u>	<u>67.473</u>	<u>223.429</u>	<u>0</u>	<u>1.026.034</u>
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2016	<u>168.679</u>	<u>928.996</u>	<u>40.622</u>	<u>1.451.482</u>	<u>219.831</u>	<u>2.809.610</u>
Regnskabsmæssig værdi af leasede aktiver	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>6.204</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	

Noter

10 Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	Moderselskab	
	2016	2015
	t.kr.	t.kr.
Kostpris 1. januar 2016	1.377.059	1.377.059
Kostpris 31. december 2016	1.377.059	1.377.059
Værdireguleringer 1. januar 2016	639.423	642.955
Nettoeffekt ved ændring af regnskabspraksis	0	-6.935
Årets resultat	14.229	8.272
Årets opskrivninger, netto	0	-4.869
Årets regulering af sikringsinstrumenter til dagsværdi	6.803	0
Øvrige egenkapitalbevægelser, netto	36	0
Værdireguleringer 31. december 2016	660.491	639.423
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2016	2.037.550	2.016.482

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder specificerer sig således:

Navn	Hjemsted	Stemme- og ejerandel	Egenkapital	Årets resultat
Bornholms Energi og Forsyning A/S	Bornholm	100%	28.509	2.182
Bornholms Energi A/S	Bornholm	100%	19.432	2.551
Bornholms El-Produktion A/S	Bornholm	100%	242.183	-2.881
Bornholms El-Net A/S	Bornholm	100%	556.893	-4.457
Bornholms Varme A/S	Bornholm	100%	500	0
Bornholms Vand A/S	Bornholm	100%	220.694	4.646
Bornholms Spildevand A/S	Bornholm	100%	964.900	11.251
Biokraft A/S	Bornholm	100%	6.621	888

Noter

11 Finansielle anlægsaktiver

Koncern

	Andre tilgode- havender	Deposita
	t.kr.	t.kr.
Kostpris 1. januar 2016	133.152	300
Tilgang i årets løb	0	12
Afgang i årets løb	-10.245	0
Kostpris 31. december 2016	<u>122.907</u>	<u>312</u>
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2016	<u>122.907</u>	<u>312</u>

Moderselskab

	Tilgodehaven- der i tilknytte- de virksomhe- der	Andre tilgode- havender
	t.kr.	t.kr.
Kostpris 1. januar 2016	10.000	106.161
Afgang i årets løb	0	-8.168
Kostpris 31. december 2016	<u>10.000</u>	<u>97.993</u>
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2016	<u>10.000</u>	<u>97.993</u>

Noter

	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
	t.kr.	t.kr.	t.kr.	t.kr.
12 Tilgodehavende hos Bornholms Regionskommune				
Tilgodehavende hos Bornholms Regionskommune	1.991	3.999	0	0

Tilgodehavender hos Bornholms Regionskommune, der pr. 31. december 2016 udgør 1.998 t.kr. er opstået som led i almindelig samhandel, og kan henføres til tilgodehavender vedr. opkrævning af brønde mv. samt vejafvandingsbidrag.

13 Hensættelse til udskudt skat

Hensættelse til udskudt skat 1. januar 2016	30.752	23.286	0	0
Hensat i året	8.874	7.466	0	0
Hensættelse til udskudt skat 31. december 2016	39.626	30.752	0	0
Udskudt skatteaktiv				
Opgjort skatteaktiv	781	45	318	378
Regnskabsmæssig værdi	781	45	318	378

Der henvises endvidere til omtale under note 1.

Noter

	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
	t.kr.	t.kr.	t.kr.	t.kr.
Over-/underdækning samt opkrævningsret vedr. klimatilpasningsprojekter				
14				
Saldo underdækning primo	36.764	46.147	0	0
Opkrævningsret klimatilpasningsprojekter primo	9.612	10.169	0	0
Årets regulering i underdækning	-3.576	-9.383	0	0
Årets regulering i klimatilpasningsprojekter	2.850	-557	0	0
Underdækning samt opkrævningsret vedr. klimatilpasningsprojekter ultimo	<u>45.650</u>	<u>46.376</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

15 Egenkapital

Selskabskapitalen består af 10.001 aktier à nominelt t.kr. 1.000. Ingen aktier er tillagt særlige rettigheder.

I forbindelse med fusionen med Bornholms Forsyning A/S er de oprindelige kapitalejere af Bornholms Forsyning A/S vederlagt men én kapitalandel på nominelt t.kr. 1 i det fortsættende selskab, som er tilvejebragt ved en udvidelse af selskabskapitalen. Som følge af sammenlægningsmetoden er selskabets frie reserver samtidig forhøjet med t.kr. 9.999.

I forbindelse med fusionen med ØSTKRAFT Energiservice A/S er der ikke betalt vederlag, da Bornholms Energi og Forsyning Holding A/S som det fortsættende selskab var eneaktionær i det ophørende selskab. Det ophørende selskabs aktiekapital og negative overførte resultat på i alt t.kr. 2.151 er modregnet i overført resultat.

16 Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser

Saldo primo 1. januar 2016	8.632	9.084	1.720	1.538
Årets regulering	-1.386	-452	-275	182
Saldo 31. december 2016	<u><u>7.246</u></u>	<u><u>8.632</u></u>	<u><u>1.445</u></u>	<u><u>1.720</u></u>

Noter

17 Langfristede gældsforpligtelser

Koncern	Gæld	Gæld	Afdrag næste år	Restgæld efter 5 år
	1. januar 2016	31. december 2016		
Kreditinstitutter	824.353	910.093	47.415	642.522
Leasingforpligtelser	6.991	6.392	1.292	156
Klimatilpasningsprojekter	14.959	15.509	1.201	10.144
Bornholms Regionskommune	1.419	716	716	0
Tilslutningsbidrag	0	4.189	168	3.351
	847.722	936.899	50.792	656.173

I gæld til andre kreditinstitutter indgår dagsværdien af renteswaps med en samlet hovedstol på t.kr. 68.237 og en markedsværdi pr. 31. december 2016 på t.kr. -9.817 (2015: t.kr. -12.076). Renteswap med en hovedstol på t.kr. 22867 og en markedsværdi på t.kr. -725 udløber i 2017. Renteswap med en hovedstol på t.kr. 15.909 og en markedsværdi på t.kr. -1.458 udløber i 2020. Renteswap med en hovedstol på t.kr. 29.461 og en markedsværdi på t.kr. -7.634 udløber i 2028.

Moderselskab	Gæld	Gæld	Afdrag næste år	Restgæld efter 5 år
	1. januar 2016	31. december 2016		
Kreditinstitutter	89.789	80.199	9.463	38.192
	89.789	80.199	9.463	38.192

I gæld til andre kreditinstitutter indgår dagsværdien af renteswap med en hovedstol på t.kr. 15.909 og en markedsværdi pr. 31. december 2016 på t.kr. -1.458 (2015: t.kr. -2.230). Renteswappen udløber i 2020.

Noter

18 Finansielle instrumenter

I lighed med tidligere år har koncernen indgået købskontrakter om fremtidige el-leverancer. Kontrakterne er indgået for at sikre selskabets forventede behov for køb og salg af el til indgåede fastpriskontrakter. Dagsværdien af de indgåede kontrakter er opgjort til t.kr. -2.107, der er indregnet som en forpligtelse under anden gæld. Dagsværdien er opgjort ud fra dagsværdihierakiets niveau 2 og er baseret på markedsprisen af de enkelte kontrakter ud fra det prognosticerede forbrug på kontrakten. Kontrakterne afregnes på baggrund af det faktiske fysiske forbrug knyttet til de underliggende kontrakter overfor slutkunden. Selskabet har således ingen pris-, volumen- eller profilrisiko på salg af el til slutkunder på fastpris kontrakter. Det skal endvidere bemærkes, at selskabets tilsvarende slutkundecontrakter har en positiv værdi, der modsvarer den indregnede forpligtelse. Værdien af disse kontrakter er ikke indregnet i balancen.

Der er tillige indgået renteswaps, jf. note 17.

19 Eventualposter m.v.

Bornholms Energi og Forsyning Holding A/S' eventualforpligtelser omfatter de for branchen sædvanlige miljøforpligtelser.

Der er væsentlig usikkerhed vedrørende den beløbsmæssige størrelse af den udskudte skatteforpligtelse, der kan henføres til de skattemæssige indgangsværdier på koncernens materielle anlægsaktiver samt den hertil hørende opkrævningsret hos forbrugerne. Der henvises til note 1 herom.

Modervirksomheden indgår i sambeskatning med de danske tilknyttede virksomheder. Selskaberne hæfter ubegrænset og solidarisk for danske selskabsskatter samt kildeskatter på udbytte, renter og royalties inden for sambeskatningskredsen. De sambeskattede virksomheders samlede kendte tilgodehavende og skyldige selskabsskatter og kildeskatter fremgår af koncernregnskabet for Bornholms Energi og Forsyning Holding A/S. Eventuelle senere korrektioner af selskabsskatter og kildeskatter vil kunne medføre, at selskabernes hæftelse udgør et større beløb.

Koncernens danske selskaber hæfter solidarisk for fællesregistrering af moms.

Koncernen har bygninger beliggende på lejet grund. Koncernen har ved lejemålets ophør pligt til at nedtage bygninger og rydde grunden. Lejemålet løber indtil en af parterne opsiger aftalen. Lejemålet kan dog tidligst opsiges af udlejer til ophør 31. december 2041. Omkostninger til at rydde grunden er estimeret til ca. 13 mio. kr. Ledelsen forventer ikke at fraflytte lejemålet og har igangsat en større investering med konvertering af det nuværende kraftvarmeanlæg til 100% biobrændsel. Det er således ledelsens vurdering, at det ikke er sandsynligt, at forpligtelsen bliver aktuel indenfor en overskuelig fremtid. Som følge af den lange tidshorisont kan omkostningen til at rydde grunden ligeledes være væsentligt ændret på det tidspunkt forpligtelsen eventuelt bliver aktuel. Der er som følge heraf ikke indregnet en forpligtelse i balancen og der er ikke tillagt reetableringsomkostninger til aktivets kostpris.

Noter

19 Eventualposter m.v. (fortsat)

Andre kontraktlige forpligtelser

Koncernen har indgået kontrakter om halm- og flisleverancer til koncernens varmekværker. De kontraktlige forpligtelser beløber sig samlet set til t.kr. 56.752 pr. 31. december 2016. Kontrakterne er indgået på forskellige tidspunkter og udløber derfor ikke på samme tidspunkt. Seneste kontraktudløb er den 30. september 2020.

Koncernen har indgået aftale med ekstern leverandør om udførelse af anlægsarbejder til levering i perioden frem til år 2022. Pr. 31. december 2016 udestår betaling af ca. 8 mio. kr. af den samlede leverance.

Selskabet og koncernen har i forbindelse med afhændelse af fiberaktiver afgivet en række garantier overfor køber. Såfremt selskabet og koncernen ikke overholder de afgivne garantier, skal koncernen holde køber skadesløs for et beløb på op til 51,8 mio. kr.

20 Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Til sikkerhed for gæld til realkreditinstitutter, t.kr. 46.044, er der givet pant i en del af koncernens grunde og bygninger, hvis regnskabsmæssige værdi pr. 31. december 2016 udgør t.kr. 32.558.

21 Nærtstående parter og ejerforhold

Koncernens nærtstående parter med bestemmende indflydelse omfatter Bornholms Regionskommune, der er hovedaktionær. Koncernens nærtstående parter med betydeleig indflydelse omfatter koncernens bestyrelse og direktion.

Transaktioner

Samhandel med nærtstående parter er foregået på markedsmæssige vilkår eller omkostningsdækkende basis. Der har i 2016 været samhandel med Bornholms Energi og Forsyning Holding A/S, Bornholms Vand A/S, Bornholms Spildevand A/S, Bornholms Varme A/S, Bornholms Energi A/S, Bornholms El-Net A/S, Bornholms El-Produktion A/S, Bornholms Energi og Forsyning A/S og BLOKRAFT A/S.

Ejerforhold

Følgende kapitalejer er noteret i selskabets ejerbog som ejende minimum 5% af stemmerne eller minimum 5% af selskabskapitalen:

Bornholms Regionskommune
Ullasvej 23
3700 Rønne

Noter

	Koncern	
	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	t.kr.	t.kr.
22 Pengestrømsopgørelse - reguleringer		
Finansielle indtægter	-11.103	-8.660
Finansielle omkostninger	29.369	27.438
Af- og nedskrivninger	99.680	94.802
Skat af årets resultat	4.766	14.532
Ændring i andre hensatte forpligtelser	-305	-644
Over-/underdækning	<u>3.237</u>	<u>9.636</u>
	<u>125.644</u>	<u>137.104</u>
23 Pengestrømsopgørelse - ændring i driftskapital		
Ændring i varebeholdninger	-42.963	8.273
Ændring i tilgodehavender	53.575	10.057
Ændring i leverandører mv.	<u>-14.029</u>	<u>-10.291</u>
	<u>-3.417</u>	<u>8.039</u>

Specifikationer til årsrapporten

	<u>2016</u>
	t.kr.
24 Specifikation af bestyrelseshonorar i t.kr.	
Lars Goldschmidt	156,8
Betina Haagensen	66,6
Bjarne Westerdahl	37,4
Bo Haxthausen	37,4
Brian Kofoed	37,4
Carsten Raad Petersen	37,4
Flemming Villy Kofoed	2,3
Jørn Westh	33,5
Kenn Rahbek Olsson	33,5
Linda Kofoed Persson	37,4
Poul Christian R. Bloch	31,2
Sven-Erik Pedersen	33,5
Ulla Röttger	36,0
Peter Brandt Kofoed	17,3
Jan Harvest	17,3
Per Ole Petersen	8,8
Tina Wester Dam	7,0
Per Hald	7,0
Henry Jørgensen Bech	1,4
Morten Riis	1,4
Andreas Ipsen	25,0
Flemming Jensen	25,0
Jens-Axel Hjorth-Larsen	25,0
Karsten Westh	25,0
Aage Siig Christensen	25,0
	<u>765,6</u>